

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในบทนี้ผู้วิจัยนำเสนอวัตถุประสงค์ สมมติฐาน วิธีดำเนินการวิจัย สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล ตลอดจนข้อเสนอแนะ ตามรายละเอียดดังนี้

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาและความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบแผนที่ความคิดกับแบบการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง โดยมีสมมติฐานในการวิจัยคือคะแนนเฉลี่ยความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาและความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบแผนที่ความคิดกับแบบการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองแตกต่างกัน ประชากร นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนพระอินทร์ศึกษา (กลุ่มสกุลอุทิศ) จำนวน 4 ห้องเรียน รวมนักเรียน 149 คน กลุ่มตัวอย่าง นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนพระอินทร์ศึกษา (กลุ่มสกุลอุทิศ) จำนวน 2 ห้องเรียน โดยการจับฉลากเลือกห้องและวิธีการจัดการเรียนรู้ ดังนั้นกลุ่มทดลองที่ 1 วิธีการจัดการเรียนรู้แบบแผนที่ความคิด นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/1 จำนวน 36 คน กลุ่มทดลองที่ 2 วิธีการจัดการเรียนรู้แบบการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/2 จำนวน 36 คน โดยการจัดห้องเรียนนั้นเป็นการจัดตามสภาพจริงที่โรงเรียนจัดไว้ให้ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ แบบวัดความคิดสร้างสรรค์ทางภาษา และแบบทดสอบความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ ใช้เวลาในการทดลอง 4 สัปดาห์ ๆ ละ 3 วัน โดยใช้รูปแบบการวิจัยกึ่งทดลอง แผนแบบ (Pretest – Posttest Design with Nonequivalent Group) วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนหลายตัวแปร (MANOVA)

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้ พบว่า ที่ระดับนัยสำคัญ .01 นั้น เป็นไปไม่ได้ที่คะแนนความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาและความเข้าใจในตนเอง โดยเฉลี่ยของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการจัดการการเรียนรู้แบบแผนที่ความคิดกับแบบการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง จะแตกต่างกัน

อภิปรายผล

จากการศึกษาการเปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาและความเข้าใจในตนเอง โดยเฉลี่ยของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการจัดการการเรียนรู้แบบแผนที่ความคิดกับแบบการสร้าองค์ความรู้ด้วยตนเอง และมีประเด็นที่น่าสนใจ คือความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาหลังการทดลองของการจัดการเรียนรู้ทั้ง 2 รูปแบบ มีการพัฒนาขึ้น เช่นเดียวกันกับความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงขึ้น และนำการจัดการเรียนรู้แบบแผนที่ความคิด กับแบบการสร้าองค์ความรู้ด้วยตนเองมาเปรียบเทียบกัน ปรากฏว่าความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาและความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ทั้งสองแบบนี้ไม่แตกต่างกัน พอสรุปได้ดังนี้

ความคิดสร้างสรรค์ทางภาษา พบว่า ความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบแผนที่ความคิดกับแบบการสร้าองค์ความรู้ด้วยตนเอง ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับ อัลลีน และเบคอน (Allyn & Bacon. 1996 : 126) กล่าวว่าแผนที่ความคิด คือ วิธีสร้าสรรค์ความคิดของบุคคล ความคิดรวบยอด การบันทึกการเรียนรู้ การวางแผนโครงการใหม่ๆ โดยสร้าแผนที่ความคิดให้ความชัดเจนจากสิ่งที่เรียนหรือวางแผนไว้ ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้ที่มีความหมาย และการเรียนรู้ตามแนวคิดของ คอนสตรัคติวิสต์ เกิดขึ้นได้ตามเงื่อนไข 4 ข้อ ต่อไปนี้

1. การเรียนรู้เป็น “Active process” ที่เกิดขึ้นเฉพาะบุคคล
2. กระบวนการสร้าองค์ความรู้เกิดขึ้น โดยบุคคลใช้ข้อมูลที่ได้รับมาใหม่ร่วมกับข้อมูลหรือความรู้ที่มีอยู่แล้วจากแหล่งต่าง ๆ เช่น สังคม สิ่งแวดล้อม รวมทั้งประสบการณ์เดิมมาเป็นเกณฑ์ช่วยการตัดสินใจ
3. ความรู้และความเชื่อของแต่ละบุคคลจะแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับสิ่งแวดล้อม ขนบธรรมเนียมประเพณี และสิ่งที่บุคคลได้พบเห็น ข้อมูลทั้งหลายเป็นพื้นฐานในการตัดสินใจและสร้าแนวคิดใหม่
4. ความเข้าใจมีความแตกต่างกับความเชื่อ และความเชื่อจะมีผลโดยตรงต่อการสร้าความคิดหรือการเรียนรู้

ซึ่งสอดคล้องกับรายงานผลการวิจัยของ สมาน ถาวรตันวนิช (2541 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องผลของการฝึกใช้เทคนิคแผนผังทางปัญญาที่มีต่อความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่า คะแนนความคิดสร้างสรรค์หลังการทดลองของนักเรียนกลุ่มทดลอง สูงกว่ากลุ่มควบคุมในแต่ละระดับของลักษณะบุคคลที่มีความคิดสร้างสรรค์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ความเข้าใจในการอ่าน พบว่า แฮริส และสมิธ (Harris & Smith. 1976 : 14) กล่าวว่า การอ่าน หมายถึง รูปแบบหนึ่งของการสื่อความหมาย เป็นการแลกเปลี่ยนความคิด ข่าวสารและความรู้ระหว่างผู้เขียนและผู้อ่านในลักษณะของการสื่อความซึ่งกันและกันโดยที่มีผู้เขียนแสดงความคิดเห็นของตนเองด้วยภาษาตามลักษณะการเขียนของแต่ละบุคคลส่วนผู้อ่านจะพยายามหาความหมายของสิ่งที่ผู้เขียนได้เขียนไว้ ความสามารถที่จะทำนายหรือถอดความหมายจากข้อความที่อ่านขึ้นอยู่กับประสบการณ์การเดิมของผู้อ่าน ได้แก่ ความคุ้นเคยในหัวข้อเรื่อง ความคิดที่สำคัญ ๆ ของเรื่อง ตลอดจนความรู้ของผู้อ่านเองด้วย และ สเตรง (Strang) (พรเพ็ญ พุ่มสะอาด. 2543 : 8) อธิบายว่า ความเข้าใจในการอ่านเป็นความสามารถในการจับใจ ความสำคัญ และรายละเอียดปลีกย่อยได้ ผู้ที่มีความเข้าใจในการอ่านจะสามารถย่อใจความสำคัญหรือสรุปโครงเรื่องของสิ่งที่อ่านหรือสามารถเข้าใจความสัมพันธ์ต่าง ๆ ของสิ่งที่อ่านได้ การเรียนรู้ตามทฤษฎีการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ทิศนา แจมมณี (2542 : 1 – 7) ยังได้กล่าวถึงให้ผู้เรียนได้คิดเพื่อสร้างความรู้ด้วยตนเองโดยใช้กระบวนการที่สำคัญดังนี้

1. ให้ผู้เรียนทบทวนความรู้เดิม
 2. ให้ผู้เรียนได้รับ / แสวงหา / รวบรวมข้อมูลและประสบการณ์ต่าง ๆ ด้วยตนเอง
 3. ให้ผู้เรียนได้ศึกษา คิด วิเคราะห์ และสร้างความหมายข้อมูล / ประสบการณ์ด้วยตนเอง โดยใช้ทักษะกระบวนการต่าง ๆ
 4. ให้ผู้เรียนได้สรุปและจัดระเบียบความรู้ / ข้อมูล หรือจัดโครงสร้างความรู้ด้วยตนเอง
- ให้ผู้เรียนได้แสดงออกในสิ่งที่เรียนรู้ด้วยวิธีการต่าง ๆ อย่างหลากหลาย

ข้อสังเกตจากการวิจัยในครั้งนี้พบว่า การจัดการเรียนรู้แบบแผนที่ความคิดกับแบบการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง เป็นผลทำให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ทางภาษา ในการทำชิ้นงาน การอ่านเรื่องเพื่อความเข้าใจในภาษาอังกฤษ จากการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ โดยทุกขั้นในการจัดการเรียนรู้ทั้ง 2 แบบ สามารถพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาและความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษได้ โดยมีความสอดคล้องกับตารางความสัมพันธ์ในการจัดการเรียนรู้ทั้ง 2 แบบ ดังนั้น ความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาและความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ สามารถพัฒนาได้จากการจัดการเรียนรู้แบบแผนที่ความคิด และแบบการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง

ข้อเสนอแนะ

เพื่อให้งานวิจัยเรื่องการเปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาและความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ระหว่างการจัดการเรียนรู้แบบแผนที่ความคิดกับ

แบบการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง เป็นประโยชน์ต่อการเรียนรู้ ดังนั้นผู้วิจัยขอเสนอแนะแนวทางต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1.1 สถานศึกษาควรประกาศเป็นจุดเน้นวิธีการจัดการเรียนรู้แบบแผนที่ความคิดกับแบบการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ตลอดจนนิเทศภายใน โดยการตรวจเยี่ยม มีการติดตาม กำกับดูแลอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้มีความมั่นใจว่าครูนำการจัดการเรียนรู้แบบแผนที่ความคิดและแบบการสร้างองค์ความรู้ไปใช้จริงๆ

1.2 ผู้บริหารสถานศึกษา ควรจัดอบรมครูในโรงเรียน โดยเชิญวิทยากรทางการศึกษา ความรู้การจัดการเรียนรู้แบบแผนที่ความคิดกับแบบการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง

1.3 ครูผู้สอน ควรศึกษาหาความรู้ เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบแผนที่ความคิดกับแบบการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง จากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ เช่น ห้องสมุด หรือสืบค้นข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบแผนที่ความคิดกับแบบการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง กับการจัดการเรียนรู้อื่นๆ

2.2 ควรติดตามผลหลังการทดลอง เพื่อศึกษาความคงทนของความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาและความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ